

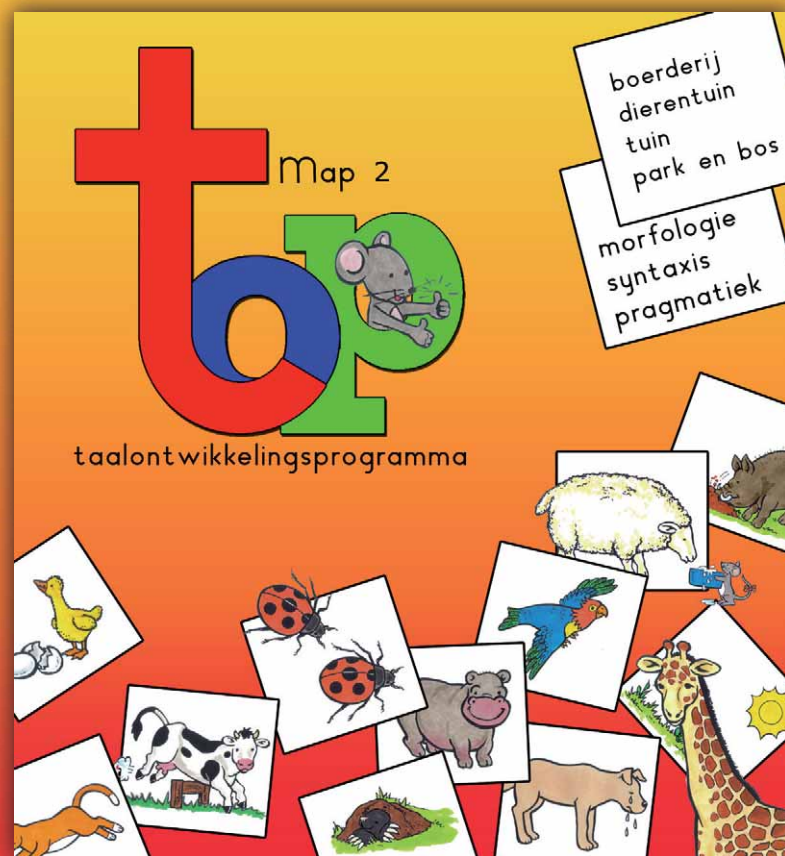
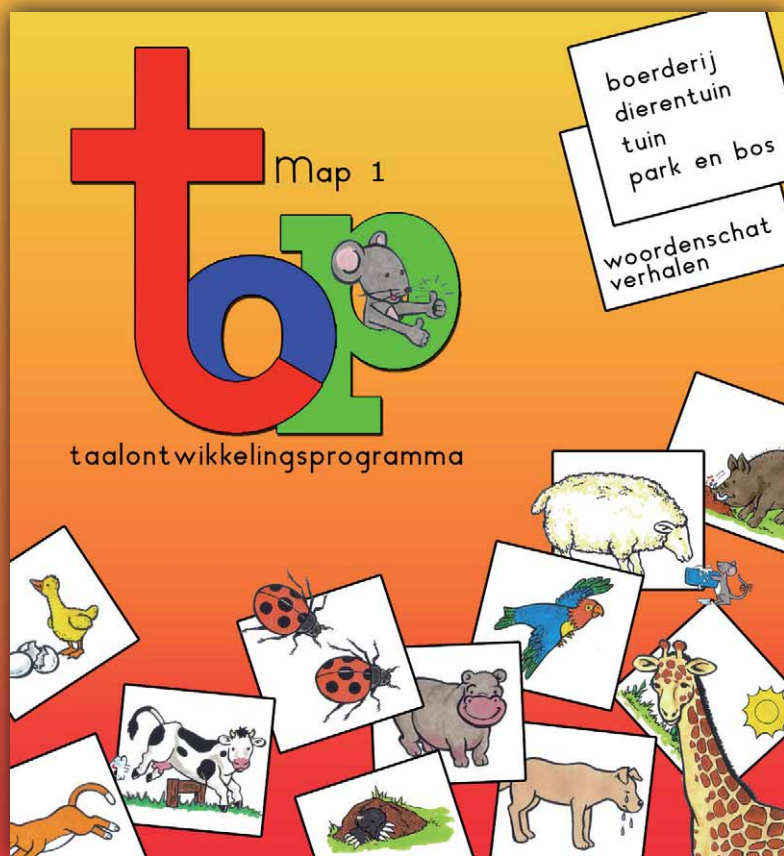
taalontwikkelingsprogramma
voor peuters en kleuters

ToP is een nieuw taalontwikkelingsprogramma voor
jonge kinderen

Ontwikkeld door Willy Dijkstra-Buitendijk, logopedist

Voor
logopedisten
remedial teachers
IB-ers
leerkrachten
leiding peuterspeelzalen en kinderopvang

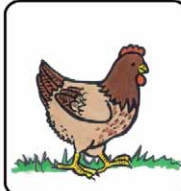
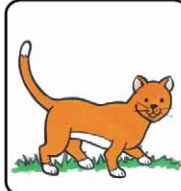
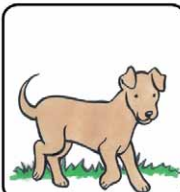
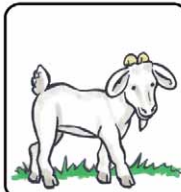
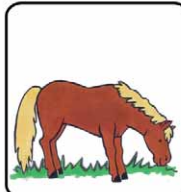
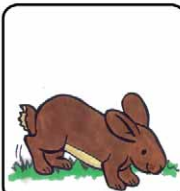
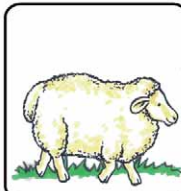
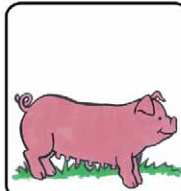
Doel:
Taalontwikkeling ondersteunen en stimuleren

ToP werkt met thema's:

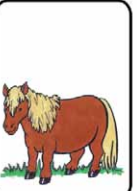

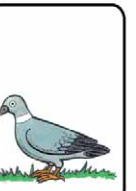
de boerderij

tp basisplaat 1 boerderij
niveau 1

		
de koe	de kip	de poes
		
de hond	de geit	het paard
		
het konijn	het schaap	het varken

© 2011 E. van Bogaert-Heuthe en W.A.H. Dijkstra-Buitendijk Top Taalinhoud Woordenschat boerderij, basisplaat 1 niveau 1 26a

tp basisplaat 2 boerderij
niveau 2

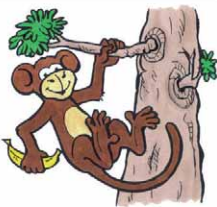
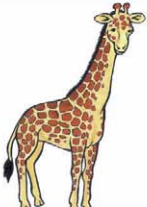
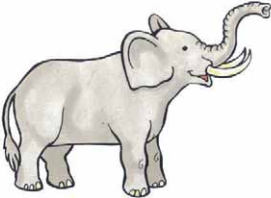

			
de ezel	de pony	de haan	de kalkoen
			
de gans	de stier	de kanarie	de cavia
			
de pauw	de ooievaar	de duif	de eend

© 2011 E. van Bogaert-Heuthe en W.A.H. Dijkstra-Buitendijk Top Taalinhoud Woordenschat boerderij, basisplaat 2 niveau 2 27a

ToP werkt met thema's:

de diertuin

tp basisplaat a diertuin voor de allerkleinsten

	
de aap	de giraf
	
de olifant	de leeuw
	
de slang	de papegaai

© 2011 E. van Buggelen-Huisman en W.A.H. Ojamaa-Buitema Top Taalinhoud Woordenschat diertuin, basisplaat a allerkleinsten 29a

tp basisplaat 2 diertuin
niveau 2

			
het nijpaard	de neushoorn	de tijger	de struisvogel
			
de zebra	de kangoeroe	de haai en de inktvis	de rog
			
de zeehond	de koalabeer	de papegaai	de pinguin

© 2011 E. van Buggelen-Huisman en W.A.H. Ojamaa-Buitema Top Taalinhoud Woordenschat diertuin, basisplaat 2 niveau 2 31a

ToP werkt met thema's:

de tuin

top duo relatiewoorden

de mol

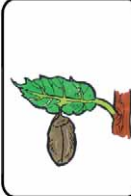
de rug
de kop
de neus
de bek
de nagels
de staart
de poot

de egel

de stekels
de kop
het oor
de neus
de poten
de staart

© 2011 E. van Buggen-Huize en W.A.M. Dijkstra-Buizen
Top Taalhoud Woordenschat tuin, niveau 1 en 2 Top duo 361

**top basisplaat 2 tuin
niveau 2**

			
de rups	het lieveheersbeestje	de luis	de pissebed
			
de egel	de koolmees	de mol	de libel
			
de merel	de mug	de sprinkhaan	de cocon

© 2011 E. van Buggen-Huize en W.A.M. Dijkstra-Buizen
Top Taalhoud Woordenschat tuin, basisplaat 2 niveau 2 35a

ToP werkt met thema's:

park en bos

tp basisplaat a park en bos voor de allerkleinsten

	
de eekhoorn	de uil
	
Bambi	het hert
	
de eend	de zwaan

© 2011 E. van Baggelen-Houten en W.A.M. Digitale Buitendijk Top Taalinhoud Woordenschat park en bos, basisplaat a allerkleinsten 37a

tp basisplaat 2 park en bos
niveau 2

			
de koolmees	de reiger	de ooievaar	de pad
			
de specht	de kever	de das	de Schotse Hooqlander
			
het hert	de haas	het kikkerdril	de kikker

© 2011 E. van Baggelen-Houten en W.A.M. Digitale Buitendijk Top Taalinhoud Woordenschat park en bos, basisplaat 2 niveau 2 39a

ToP biedt oefeningen voor:

Taalinhoud

tp
basisplaat
wat ga je doen, kip?

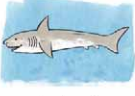

 de kip drinkt	 de kip eet	 de kip gaat weg
 de kip huilt	 de kip rent	 de kip slaapt
 de kip valt	 de kip vliegt	 de kip kijkt

© 2011 E. van Baggelen-Heutsink en W.A.H. Dijkstra-Bultmann
Top Taalinhoud Woordenschat werkwoorden, basisplaat de kip 47e

tp combi jonge dieren
dierentuin 2

 het nijlpaard	 het babynijlpaard	 de neushoorn	 de babyneushoorn
 de tijger	 de babytijger	 de struisvogel	 de babystruisvogel
 de zebra	 de babyzebra	 de kangoeroe	 de babykangoeroe
 de haai	 de babyhaai	 de rog	 de babyrog
 de zeehond	 de babyzeehond	 de koalabeer	 de babykoalabeer

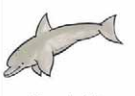
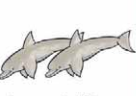

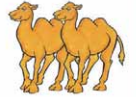

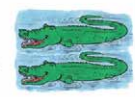

© 2011 E. van Baggelen-Heutsink en W.A.H. Dijkstra-Bultmann
Top Taalinhoud Woordenschat jonge dieren dierentuin Top combi 2 43e

Top biedt oefeningen voor:

Taalvorm

tp combi 3 enkelvoud en meervoud uitgang -en

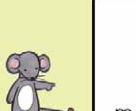

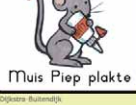
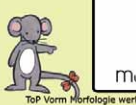
één twee

 één ijsbeer	 twee ijsberen	 één aap	 twee apen
 één dolfijn	 twee dolfijnen	 één giraf	 twee giraffen
 één kameel	 twee kamelen	 één krokodil	 twee krokodillen
 één leeuw	 twee leeuwen	 één nijpaard	 twee nijpaarden
 één olifant	 twee olifanten	 één papegaai	 twee papegaaien

© 2011 E. van Beggelen-Haastink en W.A.H. Dijkster. Ruimte.nl
Top Vorm Morfologie enkelv. meerv. Top combi 3 uitgang -en 170a

tp basisplaat 3 werkwoordsvorm

vandaag gisteren wat is er gebeurd

 Muis Piep duwt	 Muis Piep duwde	 Muis Piep heeft geduwd
 Muis Piep kust	 Muis Piep kuste	 Muis Piep heeft gekust
 Muis Piep kleurt	 Muis Piep kleurde	 Muis Piep heeft gekleurd
 Muis Piep knipt	 Muis Piep knipte	 Muis Piep heeft geknipt
 Muis Piep plakt	 Muis Piep plakte	 Muis Piep heeft geplakt

© 2011 E. van Beggelen-Haastink en W.A.H. Dijkster. Ruimte.nl
Top Vorm Morfologie werkwoordsvorm Top basisplaat 3 208a

Top biedt oefeningen voor:

Taalgebruik

Muis Piep geeft hooi aan ...

wat denk je?

de koe

de baby

de papegaai

Muis Piep geeft een ei aan ...

wat denk je?

de poes

de kip

de mevrouw

Gebruik Pragmatiek Wat denk je: Muis Piep geeft hooi/een ei aan ... © 2011 E. van Boggelen-Heutink en W.A.M. Dijkstra-Buitendijk

de koe is verdrietig

waarom is de koe verdrietig?

het drinken is op

het kalf is weg

de koe is gevallen

wat kan je doen?

het kalf halen

de koe troosten

water geven ...

Gebruik Pragmatiek Wat kan je doen : de koe is verdrietig © 2011 E. van Boggelen-Heutink en W.A.M. Dijkstra-Buitendijk

Top biedt de oefeningen op elke linker pagina aan in drie duidelijke stappen: Aanbod Begrip Productie

Woordenschat werkwoorden
basisplaten Muis Piep

Aanbod

Wijs Muis Piep aan en vertel wat Muis Piep doet. Er kan gebruik gemaakt worden van de zin: *Muis eten of Muis gaat eten*. Hierbij wordt de infinitief gebruikt en hoeft het kind het werkwoord nog niet te vervoegen. Kan het kind wel al werkwoorden vervoegen, maak dan gebruik van de zin: *Muis Piep eet*. Het kind hoeft alleen maar te luisteren.

wat doet Muis Piep

<p>ToP Basisplaat 1</p> <ul style="list-style-type: none"> eten drinken slapen lopen springen hullen likken liggen weggaan 	<p>ToP Basisplaat 2</p> <ul style="list-style-type: none"> rennen ruiken zitten kijken wassen geven glijden knuffelen staan 	<p>ToP Basisplaat 3</p> <ul style="list-style-type: none"> duwen schrikken vallen kussen roepen troosten plakken knippen kleuren
--	---	--

Begrip

Alle doelwoorden zijn al aangeboden bij het onderdeel Aanbod. Nu gaan we oefenen of alle doelwoorden begrepen worden. Stel daarvoor vragen of geef kleine opdrachttjes. Belangrijk is het taal aanbod af te stemmen op het taalniveau van het kind. Het kind hoeft het woord niet te zeggen maar mag het plaatje aanwijzen.

wat doet Muis Piep

Wijs aan:
Muis Piep gaat ...

Er zijn diverse mogelijkheden om gebruik te maken van de basisplaten. Laat het kind fiches leggen op het doelwoord dat gevraagd wordt of laat het kind het doelwoord aanwijzen. De plaatjes kunnen gekopieerd en losgeknipt worden. Laat het kind de benoemde losse plaatjes op de basisplaat leggen of na het bevestigen van magneetband op een magneetbord plakken. Het kind hoeft het woord niet te zeggen.

voorbeelden

<ul style="list-style-type: none"> * Leg een fiche op het doelwoord * Leg het doelwoord op de basisplaat * Draai het doelwoord om * Kopieer de basisplaat twee keer en speel memory 	<ul style="list-style-type: none"> * Leg het doelwoord onder een doek * Doe het doelwoord in een doos/brievbus * Leg de basisplaat in een tovermapje en laat het doelwoord kleuren met een whiteboard stift
---	--

Productie

Alle doelwoorden zijn al aangeboden en het kind heeft laten zien dat ze begrepen worden. Vraag aan het kind, terwijl er een plaatje wordt aangewezen of gepakt, of het kan vertellen wat het dier doet. Er kan gebruik gemaakt worden van een aanvulzin om de doelwoorden uit te lokken. Bij het hoofdstuk Vorm-Syntaxis in Map 2 staan nog meer voorbeelden om de zinsbouw te stimuleren.

wat doet Muis Piep

Vertel:
Wat gaat Muis Piep hier doen ...

voorbeelden van aanvulzinnen

Muis Piep gaat ...
Muis Piep wil gaan ...
Ik denk dat Muis Piep gaat ...

toP basisplaat 2
wat ga je doen, Muis Piep

rennen	ruiken	zitten
kijken	wassen	geven
glijden	knuffelen	staan

Top biedt ook verhalen aan met Aanbod

Verhaal dieren van de dierentuin niveau 2
Aanbod

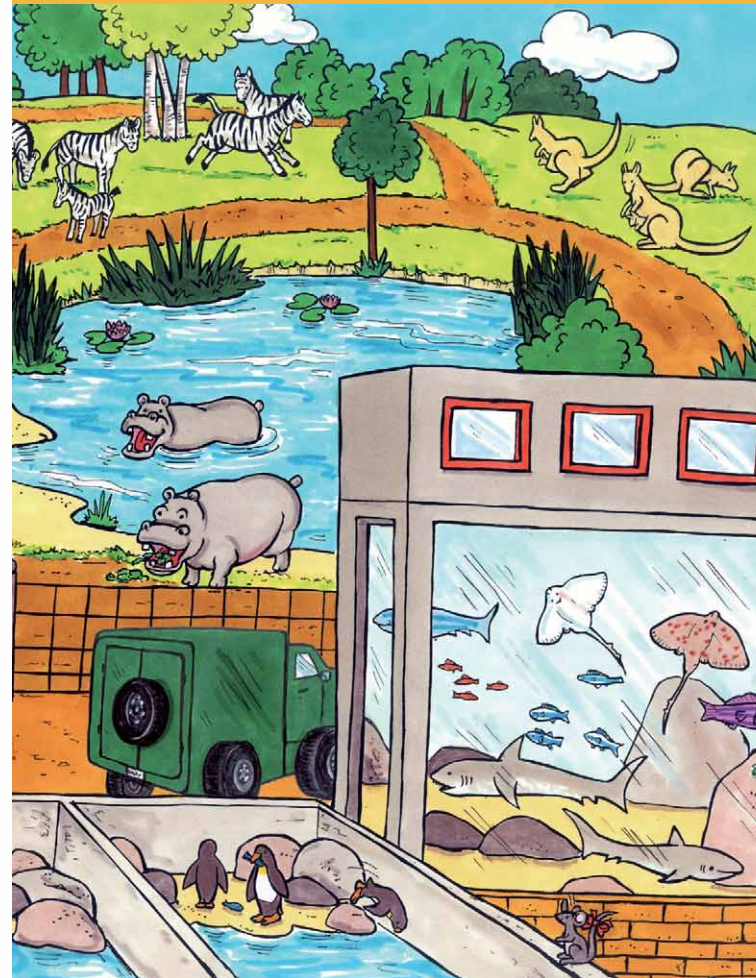
Het verhaal van Emma is ter introductie van de dieren. Lees het verhaal voor en wijz de doelwoorden aan. Het kind luistert en kijkt mee.

Emma helpt oppasser Jaap

Vandaag mag Emma naar de dierentuin. Ze mag oom Jaap gaan helpen. Oom Jaap is oppasser in de dierentuin. Hij staat al met de jeep voor de deur. Emma stapt gauw in de auto. Ze vindt het wel spannend. Bij de dierentuin gaat het hek vanzelf open en ze rijden naar binnen. Kijk, zegt oom Jaap, daar lopen de wilde dieren los. We gaan ze eten geven. Maar pas op, je mag nooit zomaar uitstappen. Deze dieren zijn erg gevaarlijk. Kijk Emma, zie je daar een grote waterplas? Als ze dichterbij komen, ziet ze bij de waterplas een groot grijs dier met een hele grote bek. De bek is open en Emma ziet grote tanden. Ze moet een beetje lachen, want hij heeft kleine oren en korte poten. Het is een nijlpaard. Nu mag je even het raam open doen en sla op de grond gooien. Emma doet wat oppasser Jaap zegt. Gauw doet ze het raam weer dicht. Het nijlpaard loopt naar de sla en eet de sla op. Daar komt ook een neushoorn aan. Hij stampert en ziet er gevaarlijk uit want hij heeft een grote hoorn op zijn neus. Hij is heel sterk, zegt oom Jaap. Ze rijden verder en zien overal botten liggen. Hoe komen die botten daar, vraagt Emma. Zie je de tijgers met strepen? Zij eten grote stukken vlees en als het vlees op is, blijven er botten over. Die eten ze niet op. Oom Jaap pakt zijn geweer en stapt uit. Hij moet voorzichtig zijn want tijgers zijn gevaarlijk. Snel gooit hij stukken vlees naar de tijgers. Ze rijden weer verder. Emma roept heel hard: stop! Ze ziet een vogel met lange poten die bij een ei staat. De vogel heeft een kale nek en mooie veren. Wie is dat, vraagt Emma. Dat is een struisvogel. Hij kan niet vliegen maar wel heel hard rennen. In dat ei zit een baby-struisvogel. Kijk er komt net een baby uit. Maar laten we verder gaan, dan kan moeder struisvogel rustig kijken naar de baby, die uit het ei komt. Midden op de weg staat een baby-zebra. Emma probeert de strepen te tellen, maar dat lukt niet. Naast de zebra's staan kangoeroes. Sommige kangoeroes hebben een baby in de buidel. Wat zien ze er grappig uit, oom Jaap.

Oom Jaap parkeert de jeep naast een groot gebouw. Hier is het aquarium. Wil je een haai zien, Emma? Kom maar binnen kijken. Kijk, daar zwemt hij. Hij ziet er gevaarlijk uit en heeft scherpe tanden. Dat ziet Emma als hij zijn bek open doet om vis te eten. Emma ziet nog een vis. Hij ziet er grappig uit. Het lijkt alsof hij vleugels heeft en een mondje. Dat is een rog. Hij komt naar boven zwemmen en Emma mag eten geven. Buiten gaan ze naar de zeehonden kijken. Emma mag visjes naar de zeehond gooien. Hij vangt ze op met zijn bek. Hap, op zijn de visjes. Nu gaan we nog naar de koalabeer. Hij zit graag in de boom. Emma ziet de koala beer met een jong op zijn rug. Wat schattig. Dan hoort Emma veel lawaai. Dat doet de papegaai. Hij schreeuwt. Geef de papegaai maar pinda's, Emma. Maar pas op, zijn snavel is scherp. De papegaai pakt de pinda met zijn poot en maakt de pinda open met zijn snavel.

We gaan nog even de pinguïns eten geven en dan gaan we naar huis, zegt oom Jaap. Emma mag visjes aan de pinguïns geven. Ze waggelen zo grappig en zwemmen in het water. Emma ziet ook een muis met een rode strik. Oom Jaap ziet de muis niet. Hij loopt al naar de uitgang. Dag muis en dag pinguïns, tot de volgende keer.

Top biedt ook verhalen aan met Begrip

tP
Verhaal dieren van de dierentuin niveau 2
Begrip

Het verhaal van Emma is ter introductie van alle dieren. Het kind heeft het verhaal al een keer gehoord bij de stap *Aanbod* en heeft de doelwoorden al kunnen oefenen met behulp van basisplaten en de spelletjes. Lees het verhaal nog een keer voor en stel enkele vragen over het verhaal. Het kind wijst de doelwoorden aan op de grote vertelplaat *Dierentuin, niveau 2* of op de losse afbeeldingen van de *verzamelplaat Dierentuin, niveau 1*. Stel alle vragen of maak een keuze uit de vragen. Er kan er ook voor gekozen worden eerst een deel van het verhaal voor te lezen en dan de bijbehorende vragen te stellen.
Stem de vraagstelling af op het taalniveau van het kind. Het kind hoeft het antwoord niet te zeggen.

Emma helpt oppasser Jaap

Vragen	Antwoorden
1. Wie gaan naar de dierentuin ...	1. Emma en oom Jaap
2. Hoe gaan ze naar de dierentuin ...	2. met de jeep
3. Wat gaat vanzelf open ...	3. het hek
4. Wie staat in de waterplas ...	4. het nijlpaard
5. Wie heeft hele grote tanden ...	5. het nijlpaard
6. Wie eet de sla op ...	6. het nijlpaard
7. Wie heeft korte poten en kleine oren ...	7. het nijlpaard
8. Wie komt aanstampen ...	8. de neushoorn
9. Wie is gevaarlijk ...	9. de neushoorn
10. Wie heeft een hoorn op z'n neus ...	10. de neushoorn
11. Wat ziet Emma op de grond liggen ...	11. botten
12. Wie hebben strepen ...	12. de tijgers en de zebra's
13. Wat eten de tijgers ...	13. vlees
14. Wie hebben lange poten en een kale nek ...	14. de struisvogels
15. Wie komt uit het ei ...	15. de babystruisvogel
16. Wie hebben mooie veren ...	16. de struisvogels
17. Wie kan niet vliegen ...	17. de struisvogel
18. Wie staat midden op de weg ...	18. de babyzebra
19. Wie hebben ook strepen ...	19. de zebra's
20. Wie hebben buildels ...	20. de kangoeroes
21. Waar parkeert oom Ed de jeep ...	21. bij het aquarium
22. Waar is het grote gebouw ...	22. naast de pinguïns
23. Waar is het aquarium ...	23. naast de pinguïns
24. Wie zwemmen in het aquarium ...	24. de haai, de rog, de vissen
25. Wie heeft scherpe tanden ...	25. de haai
26. Wie ziet er gevaarlijk uit ...	26. de haai
27. Wie krijgen vis van Emma ...	27. de zeehonden
28. Wie kan visjes opvangen met zijn bek ...	28. de zeehond
29. Wie zit in de boom ...	29. de koalabeer
30. Wie heeft een baby op zijn rug ...	30. de koalabeer
31. Wie maakt lawaai ...	31. de papegaai
32. Wat is scherp ...	32. de snavel van de papegaai
33. Wie krijgt pinda's ...	33. de papegaai
34. Wie krijgen ook visjes ...	34. de pinguïns
35. Wie waggelen ...	35. de pinguïns
36. Wie ziet Emma op de rand zitten ...	36. Muis Piep

© 2011 E. van Boggelen-Houtink en W.A.M. Dijkstra-Buitemijke Top Taalinhoud Verhalen dierentuin niveau 2: Begrip 11

tP
Verhaal dieren van de dierentuin niveau 2
Emma helpt oppasser Jaap
Top verzamelplaat Begrip

© 2011 E. van Boggelen-Houtink en W.A.M. Dijkstra-Buitemijke Top Taalinhoud Verhalen dierentuin niveau 2: verzamelplaat begrip 11a

Top biedt ook verhalen aan met Productie

t
p
Verhaal dieren van de dierentuin niveau 2
Productie

Het verhaal van Emma is ter introductie van alle dieren. Het kind heeft het verhaal al een keer gehoord bij de stap *Aanbod* en heeft de doelwoorden al kunnen oefenen met behulp van de basisplaten en de spelletjes. Het kind heeft bij de stap *Begrip* ook al laten zien dat het verhaal begrepen is. Lees het verhaal nog een keer voor en stel dezelfde vragen als bij de stap *Begrip*. Het kind antwoordt en mag de plaatjes aanwijzen op de grote vertelplaat *Dierentuin, niveau 2* of op de losse afbeeldingen van de verzamelplaat *Dierentuin, niveau 2*. Stel alle vragen of maak een keuze uit de vragen. Er kan ook voor gekozen worden eerst een deel van het verhaal voor te lezen en dan de bijbehorende vragen te stellen. Stem de vraagstelling af op het taalniveau van het kind. Een aanvulzin kan helpen het juiste antwoord te geven.

Emma helpt oppasser Jaap

Vragen	Antwoorden
1. Wie gaan naar de dierentuin ...	1. Emma en oom Jaap
2. Hoe gaan ze naar de dierentuin ...	2. met de jeep
3. Wat gaat vanzelf open ...	3. het hek
4. Wie staat in de waterplas ...	4. het nijlpaard
5. Wie heeft hele grote tanden ...	5. het nijlpaard
6. Wie eet de sla op ...	6. het nijlpaard
7. Wie heeft korte poten en kleine oren ...	7. het nijlpaard
8. Wie komt aanstampen ...	8. de neushoorn
9. Wie is gevaarlijk ...	9. de neushoorn
10. Wie heeft een hoorn op z'n neus ...	10. de neushoorn
11. Wat ziet Emma op de grond liggen ...	11. botten
12. Wie hebben strepen ...	12. de tijgers en de zebra's
13. Wat eten de tijgers ...	13. vlees
14. Wie hebben lange poten en een kale nek ...	14. de struisvogels
15. Wie komt uit het ei ...	15. de babystruisvogel
16. Wie hebben mooie veren ...	16. de struisvogels
17. Wie kan niet vliegen ...	17. de struisvogel
18. Wie staat midden op de weg ...	18. de babyzebra
19. Wie hebben ook strepen ...	19. de zebra's
20. Wie hebben buidels ...	20. de kangoeroes
21. Waar parkeert oom Ed de jeep ...	21. bij het aquarium
22. Waar is het grote gebouw ...	22. naast de pinguïns
23. Waar is het aquarium ...	23. naast de pinguïns
24. Wie zwemmen in het aquarium ...	24. de haai, de rog, de vissen
25. Wie heeft scherpe tanden ...	25. de haai
26. Wie ziet er gevaarlijk uit ...	26. de haai
27. Wie krijgen vis van Emma ...	27. de zeehonden
28. Wie kan visjes opvangen met zijn bek ...	28. de zeehond
29. Wie zit in de boom ...	29. de koalabeer
30. Wie heeft een baby op zijn rug ...	30. de koalabeer
31. Wie maakt lawaai ...	31. de papegaai
32. Wat is scherp ...	32. de snavel van de papegaai
33. Wie krijgt pinda's ...	33. de papegaai
34. Wie krijgen ook visjes ...	34. de pinguïns
35. Wie waggelen ...	35. de pinguïns
36. Wie ziet Emma op de rand zitten ...	36. Muis Piep

© 2011 E. van Boggelen Heutink en W.A.M. Dijkstra-Bultendijk Top Taalinhoud Verhalen dierentuin niveau 2: Productie 12

t
p
Verhaal dieren van de dierentuin niveau 2
Emma helpt oppasser Jaap
TOP verzamelplaat Productie

© 2011 E. van Boggelen Heutink en W.A.M. Dijkstra-Bultendijk Top Taalinhoud Verhalen dierentuin niveau 2: verzamelplaat productie 12a

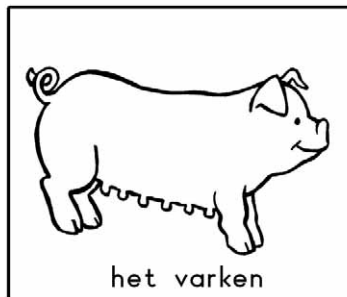
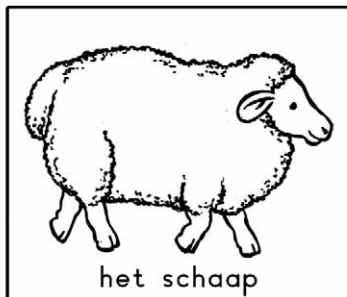
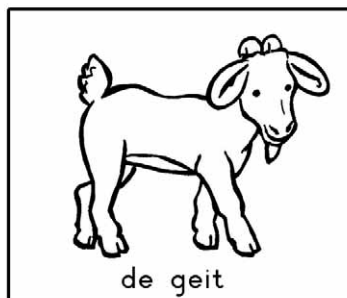
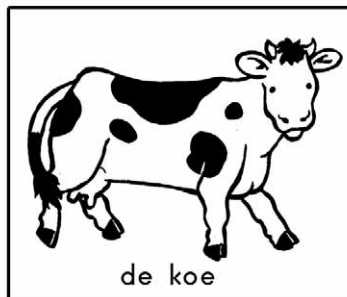
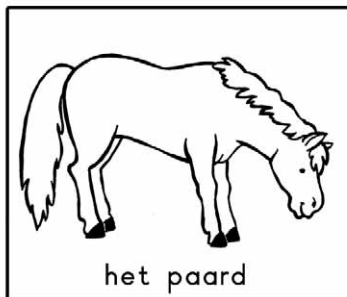
Top biedt ook veel spellen

taalspel waar is mijn staart

© 2011 E. van Boggelen-Heutink en W.A.M. Dijkstra-Bultendijk ToP Taalinhoud Spellen, ToP taalspel ik zoek mijn staart 124a

Top biedt ook kopieerbladen

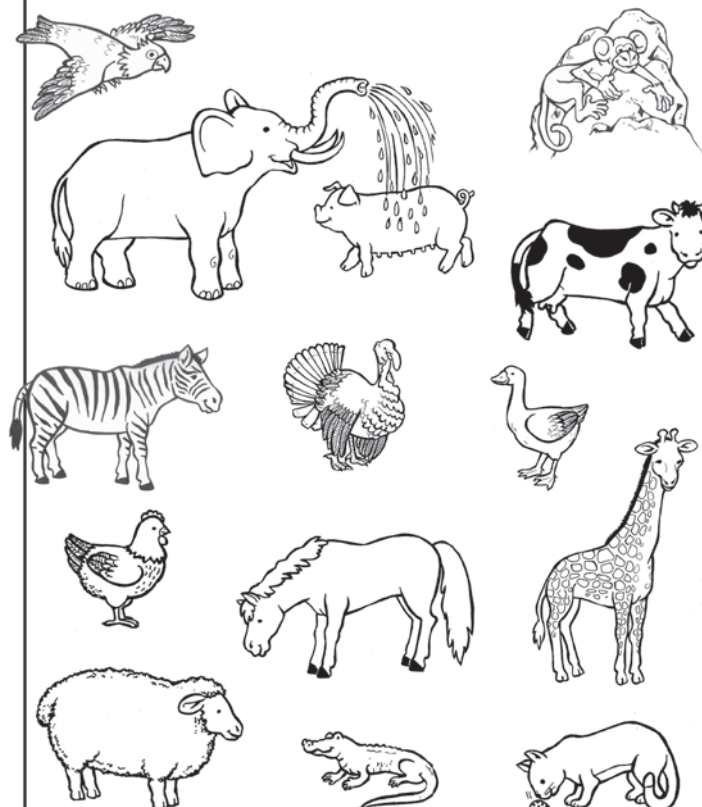
top basisplaat a boerderij voor de allerkleinsten

© 2011 E. van Boggelen-Heutink en W.A.M. Dijkstra-Bultmann. Top Taalinhoud Woordenschat boerderij, basisplaat a allerkleinsten kopieerblad 25c

kleur de dieren die op de boerderij wonen

© 2011 E. van Boggelen-Heutink en W. A.M. Dijkstra-Bultmann. Top Taalinhoud Spellen rubriceren, Taalspel werkblad dieren boerderij 155a

ToP verschijnt voorjaar 2012

ToP is een Top programma

